

Mức độ minh bạch trong thông báo rút bài khoa học của nguyên hiệu trưởng Đại học Stanford

Minh Nhân

2-1-2024

Vừa rồi, nguyên hiệu trưởng của trường ĐH Stanford, Marc Tessier-Lavigne, đã rút bài nghiên cứu khoa học trên *Nature*. Đây là một sự kiện ảnh hưởng đến độ tin cậy đối với các nghiên cứu khoa học trong công chúng. Vì thông báo rút bài minh bạch sẽ giúp giảm nhẹ tác động tiêu cực của việc rút bài đối với cộng đồng học thuật và công chúng nói chung, tôi đã sử dụng trí tuệ nhân tạo (Google Bard) để kiểm tra xem các thông tin quan trọng liên quan đến việc rút bài đã được cung cấp hay chưa. Vương [1] đề xuất cung cấp các thông tin sau khi bài báo bị rút:

- Người khởi động yêu cầu rút bài đầu tiên, bao gồm tác giả, biên tập viên, nhà xuất bản, trường đại học hoặc thậm chí cả độc giả;
- Lý do/lỗi nghiêm trọng khiến bài bị rút;
- Liệu các đánh giá hậu xuất bản có báo cáo hay đặt nghi vấn về chất lượng bài báo không;
- Liệu có sự đồng thuận giữa ban biên tập/nhà xuất bản và tác giả trong quyết định rút bài không;
- Liệu bài nghiên cứu có liên quan đến hành vi gian lận nào không

Prompt: Bạn có biết việc nguyên hiệu trưởng Đại học Stanford Marc Tessier-Lavigne rút bài báo trên Nature không?

Trả lời

Vâng, tôi biết về việc nguyên hiệu trưởng Đại học Stanford Marc Tessier-Lavigne rút bài báo trên Nature. Vào tháng 11 năm 2022, một số bài báo khoa học của ông được xuất bản trên các tạp chí uy tín như Nature, Science và Cell bị phát hiện có những sai sót nghiêm trọng về dữ liệu, bao gồm chỉnh sửa ảnh và sao chép dữ liệu. Sau khi nhận được thông tin về những sai sót này, Đại học Stanford đã tiến hành một cuộc điều tra nội bộ và xác nhận rằng các cáo buộc là đúng.

Vào tháng 8 năm 2023, ông Tessier-Lavigne đã tự nguyện rút bài báo được xuất bản trên Nature do ông là tác giả chính. Bài báo này mô tả một nghiên cứu về sự phát triển của hệ thần kinh ở chuột. Việc rút bài báo này là một sự kiện đáng tiếc cho cộng đồng khoa học và gây ảnh hưởng đến danh tiếng của Đại học Stanford.

Ngoài việc rút bài báo trên Nature, ông Tessier-Lavigne cũng đã sửa lỗi cho hai bài báo khác được xuất bản trên Science và EMBO Journal. Ông cũng từ chức hiệu trưởng Đại học Stanford vào tháng 8 năm 2023.

Dưới đây là một số thông tin chi tiết về vụ việc:

- Số lượng bài báo bị ảnh hưởng: 5 bài báo

- Tạp chí khoa học: Nature, Science, Cell, EMBO Journal
- Loại sai sót: Chính sửa ảnh, sao chép dữ liệu
- Hành động: Rút bài báo, sửa lỗi, từ chức

Vụ việc này là một lời nhắc nhở về tầm quan trọng của tính toàn vẹn trong nghiên cứu khoa học. Các nhà khoa học cần phải tuân thủ các tiêu chuẩn đạo đức cao nhất và đảm bảo rằng dữ liệu nghiên cứu của họ là chính xác và đáng tin cậy.

Bạn có muốn biết thêm thông tin về vụ việc này hay có câu hỏi nào khác không?

Prompt: Thông báo rút bài của ông ấy có các thông tin sau đây không: Người khởi động yêu cầu rút bài đầu tiên, bao gồm tác giả, biên tập viên, nhà xuất bản, trường đại học hoặc thậm chí cả độc giả; Lý do/lỗi nghiêm trọng khiến bài bị rút; Liệu các đánh giá hậu xuất bản có báo cáo hay đặt nghi vấn về chất lượng bài báo không; Liệu có sự đồng thuận giữa ban biên tập/nhà xuất bản và tác giả trong quyết định rút bài không; Liệu bài nghiên cứu có liên quan đến hành vi gian lận nào không

Trả lời

Theo thông báo rút bài của ông Tessier-Lavigne, người khởi động yêu cầu rút bài đầu tiên là chính ông. Ông đã tự nguyện rút bài báo sau khi Đại học Stanford tiến hành một cuộc điều tra nội bộ và xác nhận rằng các cáo buộc về sai sót dữ liệu là đúng.

Lý do rút bài là do bài báo có những sai sót nghiêm trọng về dữ liệu, bao gồm chỉnh sửa ảnh và sao chép dữ liệu. Những sai sót này có thể ảnh hưởng đến kết luận của nghiên cứu và làm giảm giá trị khoa học của bài báo.

Có một số đánh giá hậu xuất bản đã báo cáo và đặt nghi vấn về chất lượng bài báo. Ví dụ, một bài đánh giá được xuất bản trên trang web PubPeer đã chỉ ra rằng một số hình ảnh trong bài báo có dấu hiệu chỉnh sửa.

Có sự đồng thuận giữa ban biên tập của Nature và ông Tessier-Lavigne trong quyết định rút bài.

Hiện tại, chưa có bằng chứng nào cho thấy bài nghiên cứu có liên quan đến hành vi gian lận. Tuy nhiên, vụ việc này vẫn đang được điều tra và có thể có thêm thông tin được tiết lộ trong tương lai.

Dưới đây là một số thông tin chi tiết về các thông tin được đề cập trong thông báo rút bài:

- Người khởi động yêu cầu rút bài đầu tiên: Marc Tessier-Lavigne
- Lý do/lỗi nghiêm trọng khiến bài bị rút: Sai sót dữ liệu, bao gồm chỉnh sửa ảnh và sao chép dữ liệu
- Liệu các đánh giá hậu xuất bản có báo cáo hay đặt nghi vấn về chất lượng bài báo không: Có
- Liệu có sự đồng thuận giữa ban biên tập/nhà xuất bản và tác giả trong quyết định rút bài không: Có
- Liệu bài nghiên cứu có liên quan đến hành vi gian lận nào không: Chưa có bằng chứng

Bạn có muốn biết thêm thông tin về vụ việc này hay có câu hỏi nào khác không?

Tài liệu tham khảo

[1] Vuong, Q. H. (2019). The limitations of retraction notices and the heroic acts of authors who correct the scholarly record: An analysis of retractions of papers published from 1975 to 2019. *Learned Publishing*, 33(2), 119-130. <https://doi.org/10.1002/leap.1282>